

Dosarul nr. 2ra-630/19

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Central (jud: V. Holban)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: L. Bulgac, G. Dașchevici, A. Gîrbu)

DECIZIE

28 august 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție,

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tatiana Vieru
Sveatoslav Moldovan
Nina Vascan
Dumitru Mardari
Nicolae Craiu

examinând recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe
Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe
Privatizate 51/400 împotriva lui Alibert Parsian cu privire la încasarea datoriei și a
cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău prin care a
fost admis apelul declarat de către Alibert Parsian, fiind casată hotărârea din
16 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central,

c o n s t a t ă:

La data de 2 ianuarie 2018, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a depus
acțiune oblică în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 51/400
împotriva lui Alibert Parsian cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de
judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că, în baza contractului de livrare a energiei
termice de apă caldă nr. 5310 din 3 martie 2009, încheiat între Societatea pe Acțiuni
„Termoelectrica” (până la redenumire Societatea pe Acțiuni „Centrala Electrică de
Termoficare nr. 2” din Chișinău, succesor în drepturi al Societății pe Acțiuni
„Termocom” în procedura falimentului) și Asociația Proprietarilor de Locuințe
Privatizate 51/400, ultima și-a asumat obligația de a achita lunar plata pentru
utilizarea energiei termice furnizate.

În urma consumului de energie termică, Asociația Proprietarilor de Locuințe
Privatizate 51/400 a prestat la rândul său servicii de gospodărire comunală, inclusiv
alimentarea cu energie termică, la proprietarii, chiriașii, locatarii apartamentelor,
încăperilor locuibile și nelocuibile blocurilor locative gestionate, care au beneficiat

nemijlocit de serviciul prestat și au obligația de a achita în termen contravaloarea lor, conform facturilor de plată primite.

Potrivit informației din Registrul bunurilor imobile, proprietar al apartamentului nr. xxx din str. XXXXXXXXXXXX X, mun. Chișinău, este Alibert Parsian. În baza contului personal deschis la Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate 51/400, Alibert Parsian a acceptat prestarea și a beneficiat de servicii comunale în volum deplin, fără întreruperi, în conformitate cu normele și tarifele în vigoare.

Din informația privind achitarea serviciilor comunale pentru apartamentul nr. xxx, pentru perioada 1 decembrie 2015 – 30 noiembrie 2017 Alibert Parsian a acumulat o datorie la plata energiei termice în mărime de 10 583,23 de lei.

În vederea soluționării pe cale amiabilă a litigiului creat, în adresa lui Alibert Parsian i-au fost expediate lunar, prin intermediul bonurilor de control la factură, reclamație/somație cu acordarea unui termen de 7 zile pentru achitarea datoriei la serviciul prestat, la care însă, nu a primit niciun răspuns.

A solicitat Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” admiterea acțiunii, încasarea din contul lui Alibert Parsian în beneficiul Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 51/400 a datoriei în sumă de 10 583,23 de lei și încasarea din contul lui Alibert Parsian în beneficiul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” a taxei de stat și 200 de lei cheltuieli pentru citare.

Prin hotărârea din 16 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, acțiunea a fost admisă integral; a fost încasat din contul lui Alibert Parsian în beneficiul Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 51/400 a sumei de 10 583,23 de lei cu titlu de datorie la serviciile pentru energia termică livrată pentru perioada 1 decembrie 2015 până la 30 noiembrie 2017; a fost încasat din contul lui Alibert Parsian în beneficiul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” cheltuieli de judecată pentru taxa de stat în sumă de 317,64 de lei și 200 de lei cheltuieli pentru citare publică.

Prin decizia din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău a fost admis apelul declarat de Alibert Parsian, a fost casată hotărârea din 16 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

La data de 22 ianuarie 2019, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a depus recurs împotriva deciziei din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău.

În motivarea recursului a indicat că, la examinarea cauzei în apel, contrar prevederilor art. 3xxx alin. (1) și alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, instanța de apel a administrat probe noi, fapt care a condus la prejudicierea nejustificată a drepturilor sale. Intimatul Alibert Parsian cunoscând despre examinarea cauzei, nu a prezentat dovezi privind achitarea datoriei până la pronunțarea hotărârii.

A solicitat Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” admiterea recursului, casarea deciziei din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău cu menținerea hotărârii din 16 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central.

Examinând recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție menționează următoarele.

În conformitate cu art. 431 alin. (2) din Codul de procedură civilă, asupra admisibilității recursului decide un complet din 3 judecători.

Conform art. 434 alin. (1) din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la data de 15 noiembrie 2018 și a fost expediată în adresa participanților la proces la data de 20 noiembrie 2018 (f.d. 92). Astfel, recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” la data de 22 ianuarie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La data de 4 martie 2019, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimaților copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

La data de 19 aprilie 2019, Alibert Parsian a depus referință prin care a solicitat respingerea recursului depus de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” ca fiind inadmisibil.

Prin încheierea din 24 aprilie 2019 a Curții Supreme de Justiție, recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” s-a considerat admisibil fiind transmis pentru a fi examinat în fond.

Prin încheierea din 22 mai 2019 a Curții Supreme de Justiție, cauza a fost ridicată de la examinare în ordine de recurs cu transmiterea acesteia Curții de Apel Chișinău pentru emiterea deciziei suplimentare, pentru a se expune în privința cheltuielilor de judecată cu titlu de plată a taxei de stat.

Prin decizia suplimentară din 30 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, a fost încasat din contul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” în contul bugetului de stat cheltuielile aferente judecării cauzei în instanța de apel în mărime de 238,12 lei.

În conformitate cu art. 441 din Codul de procedură civilă, în cazul în care recursul este considerat admisibil, un complet din 5 judecători examinează fondul recursului.

Conform art. 442 alin. (1) Cod de procedură civilă, judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.

Potrivit art. 444 Cod de procedură civilă, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu casarea integrală a deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f) din Codul de procedură civilă, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze decizia instanței de apel și să mențină hotărârea primei instanțe.

Conform art. 432 alin. (2) lit. b) și c) din Codul de procedură civilă, se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată și a interpretat în mod eronat legea.

Conform art. 432 alin. (4) Cod de procedură civilă, săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform art. 118 alin. (3) Cod de procedură civilă, circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei sânt determinate definitiv de instanța judecătorească pornind de la pretențiile și obiecțiile părților și ale altor participanți la proces, precum și de la normele de drept material și procedural ce urmează a fi aplicate.

Conform art. 239 din Codul de procedură civilă, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală și întemeiată. Instanța își întemeiază hotărârea numai pe circumstanțele constatate nemijlocit de instanță și pe probele cercetate în ședință de judecată.

Art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă prevede că, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii.

După cum denotă actele cauzei, la data de 2 ianuarie 2018 Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a depus acțiune oblică în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 51/400 împotriva lui Alibert Parsian cu privire la încasarea datoriei în sumă de 10 583,23 de lei și încasarea din contul lui Alibert Parsian în beneficiul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” a taxei de stat, 200 de lei cheltuieli pentru citare și a cheltuielilor de judecată.

Fiind investită cu examinarea prezentei cauze, prima instanță prin hotărârea din 16 iulie 2018 a admis cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” și a încasat din contul lui Alibert Parsian în beneficiul Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 51/400 datoria pentru consumul energiei termice în sumă de 10 583,23 de lei, livrată pentru perioada 1 decembrie 2015-30 noiembrie 2017, iar în beneficiul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” cheltuielile pentru citare publică în sumă de 200 de lei și 317,64 de lei taxa de stat.

Examinând cauza în ordine de apel, Curtea de Apel Chișinău prin decizia din 15 noiembrie 2018 a admis apelul declarat de către Alibert Parsian, a casat hotărârea din 16 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central cu emiterea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Pentru a decide astfel instanța de apel a reținut că, la data emiterii hotărârii din 16 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, Alibert Parsian a achitat integral datoria pentru consumul energiei termice în sumă de 10 583,23 de lei și nu avea careva datorii la plata serviciilor prestate de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, fapt confirmat prin facturile de plată (f.d. 75-78).

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție relevă prevederile art. 599 alin.(1) din Codul civil (în vigoare până la 1 martie 2019), creditorul a cărui creanță este certă, lichidă și exigibilă poate, în numele debitorului său, exercita drepturile și acțiunile acestuia în cazul în care debitorul, în dauna creditorului, refuză sau omite să le exercite.

Potrivit extrasului din contul personal și din extrasul din Registrul bunurilor imobile proprietar al apartamentului nr. xxx din str. XXXXXXXXXXXX 5, mun. Chișinău, este Alibert Parsian. (f.d. 8,10)

Din informația privind achitarea serviciilor locativ-comunale pentru apartamentul nr. xxx din str. XXXXXXXXXXXX x, mun. Chișinău, se distinge că s-a acumulat o datorie la plata energiei termice pentru perioada 1 decembrie 2015-30 noiembrie 2017, în mărime de 10 583,23 de lei. (f.d. 11-17)

Conform art. 514 din Codul civil (în vigoare până la 1 martie 2019), obligațiile se nasc din contract, fapt ilicit (delict) și din orice alt act sau fapt succesibil de a le produce în condițiile legii.

Conform art. 5xxx din Codul civil (în vigoare până la 1 martie 2019), obligația trebuie executată în modul corespunzător, cu bună-credință, la locul și în momentul stabilit.

În conformitate cu art. 25 alin. (1) din Legea nr. 1402 din 24 octombrie 2002, persoanele fizice și juridice care beneficiază de servicii publice de gospodărie comunală sunt obligate să achite contravaloarea serviciilor prestate, conform facturii primite, în termenul prevăzut de contractul încheiat între operator și consumator.

La caz, colegiul reiterează că locatarul Alibert Parsian, în perioada 1 decembrie 2015 - 30 noiembrie 2017 a acumulat o datorie în mărime de 10 583,23 de lei față de Asociația Proprietarilor de Locuințe Privatizate 51/400.

Materialele cauzei atestă că, după depunerea cererii de chemare în judecată de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” și până la pronunțarea hotărârii de către instanța de fond la data de 16 iulie 2018, pârâtul Alibert Parsian a achitat integral datoria la plata energiei termice (f.d. 74-75).

Însă, potrivit dovezii de plată a datoriei acumulate, aceasta a fost achitată la data de 30 iunie 2018, iar bonul de plată a fost anexat la cererea de apel depusă de Alibert Parsian la data de 22 octombrie 2018, adică după pronunțarea hotărârii de către instanța de fond (f.d. 75-78).

În asemenea circumstanțe, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că, acțiunea oblică intentată la cererea de chemare în judecată de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 51/400 împotriva lui Alibert Parsian cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată, este întemeiată, iar instanța de fond a pronunțat o hotărâre legală și întemeiată conform rigorilor prevăzute la art. 239 și art. 240 alin. (1) din Codul de procedură civilă.

Instanța de apel greșit a concluzionat că prima instanță a apreciat greșit probele administrate la dosar și a aplicat eronat normele de drept material, deoarece, dovada de plată a datoriei la energia termică a fost prezentată de către Alibert Parsian după pronunțarea hotărârii, aceasta fiind anexată la etapa examinării cauzei în ordine de apel, nefiind prezentată instanței de fond.

Totodată instanța de recurs precizează că, actele dosarului atestă indubitabil achitarea integrală a datoriei solicitate și prin urmare, datoria în suma de 10 583,23 de lei dispusă spre încasare din contul lui Alibert Parsian nu poate fi pusă spre executare.

În conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului - proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.

De asemenea, conform art. 3 alin.(1) din Legea taxei de stat nr. 1216 din 3 decembrie 1992, cererile de chemare în judecată privitor la litigiile cu caracter patrimonial, se impun cu taxă de stat în mărime de 3% din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50 000,00 de lei de la persoanele juridice.

Reieșind din norma de drept citată, cerința cu privire la compensarea cheltuielilor de judecată compusă din taxa de stat în sumă de 317,64 de lei, pretinsă spre încasare de către Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” din contul pârâtului Alibert Parsian, Colegiul o consideră întemeiată.

Or, la depunerea cererii de chemare în judecată Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a achitat taxa de stat în mărime de 317,64 de lei, conform ordinului de plată nr. 3394 din 27 decembrie 2017 (f.d. 3). Deoarece datoria la plata energiei termice a fost achitată după înaintarea cererii de chemare în judecată, instanța de recurs ajunge la concluzia de a încasa de la Alibert Parsian în beneficiul Societății pe Acțiuni „Termoelectrica” suma de 317,64 de lei cu titlu de taxă de stat.

Concomitent, Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica” a solicitat încasarea cu titlu de cheltuieli de judecată în sumă de 200 de lei, suportate pentru citarea publică a pârâtului.

În conformitate cu art. 82 alin. (1) Cod de procedură civilă, cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei.

Din textul art. 90 lit. c) Cod de procedură civilă, din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de înștiințare și chemare a părților în judecată.

Cheltuielile de judecare a cauzei pornesc de la principiul xxxxxxxxxx procesuale a fiecărei părți în procesul civil și au caracter de sancțiune procedurală, iar ca fundament răspunderea civilă delictuală și culpa procesuală a părții care a pierdut procesul. Prin obligarea la plata acestora trebuie să se realizeze acoperirea integrală a prejudiciului cauzat părții care a câștigat procesul.

Astfel, instanța de recurs consideră întemeiată pretenția de încasare a cheltuielilor suportate în sumă de 200 de lei, pentru citarea publică a pârâtului Alibert Parsian, ce se confirmă actul de predare-primire a serviciilor publicitare din 8 iunie 2018 și factura fiscală seria AAD 7559030 din 8 iunie 2018 (f.d. 44,45).

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că decizia instanței de apel este neîntemeiată, iar hotărârea primei instanțe este legală, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție, ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de către Societatea cu Răspundere Limitată

„Adi Studio”, a casa decizia instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. f), alin. (3) și (4) din Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se admite recursul declarat de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”.

Se casează integral decizia din 15 noiembrie 2018 și decizia suplimentară din 30 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău și se menține hotărârea din 16 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Termoelectrica”, în interesele Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 51/400 împotriva lui Alibert Parsian cu privire la încasarea datoriei și a cheltuielilor de judecată.

A nu pune în executare hotărârea din 16 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central în partea încasării din contul lui Alibert Parsian în beneficiul Asociației Proprietarilor de Locuințe Privatizate 51/400 a sumei de 10 583,23 lei cu titlu de datorie la serviciile pentru energia termică livrată pentru perioada 1 decembrie 2015 până la 30 noiembrie 2017.

În rest, hotărârea din 16 iulie 2018 a Judecătoriei Chișinău, sediul Central, urmează a fi executată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Nina Vascan

Dumitru Mardari

Nicolae Craiu